

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Student:	Mgr. Eva FISCHEROVÁ
Studijní program:	Historické vědy
Studijní obor:	Historie
Název práce:	NÁRODNÍ JEDNOTA SEVEROČESKÁ 1918–1938
Školitel:	doc. PhDr. Lukáš Novotný, Ph.D.
Oponent:	Mgr. Andrej Tóth, Ph.D.

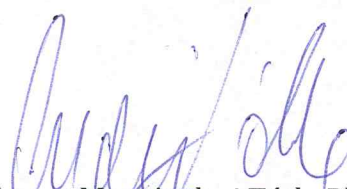
Mgr. Eva Fischerová předložila přehledně a velmi kvalitně zpracovanou disertační práci, v níž se zabývala problematikou Národní jednoty severočeské (NJS) v době první Československé republiky. Rozsah disertační práce je celkem 176 číslovaných stran, včetně seznamu pramenů a literatury a anglického shrnutí. Práce je odpovídajícím a přehledným způsobem členěna do kapitol a podkapitol, které na sebe po obsahové stránce logicky navazují a tvoří dohromady kompaktní celek. Pouze koncepce první, úvodní teoretické kapitoly je pojata zbytečně obsírně a svým zaměřením celek zatěžuje informacemi, jež bychom mohli v tomto případě označit za postradatelné. Autorka se totiž v úvodní kapitole zevrubně zabývá i teoretickými koncepty národa a nacionalismu, což ve vztahu ke zvolenému tématu považuji za zbytečné, neboť pokud si z oblasti národnostní problematiky zvolila čistě praktické a pozitivistické téma, předpokládám, že je s existencí národního faktoru v dějinách „smířena“ a přijímá ho jako holý fakt. Podobné teoretické uvažování o existenci či podstatě národa a nacionalismu bych zde vítal pouze v případě, pokud by se autorka snažila na základě teoretických koncepcí týkajících se existence či neexistence národa poukázat na „malichernost“ národního aspektu v politických dějinách první republiky s uvědoměním si skutečnosti, že kolektivní identita je nositelkou jak pozitivních (směrem dovnitř), tak i negativních (navenek) znaků, což vede k tradiční a kruciální rovnici: „hrdina mého národa“ = „nepřítel Tvého národa“ a naopak, výstižně vystihující problematiku vztahů národů mezi sebou, a to zejména v případě, je-li jeden národ většinový a druhý pak menšinový, podřízený státní / „oficiální“ politice národa vládnoucího. Nicméně autorka dokázala z filozoficko-historické teorie velice plynule přejít do prakticko-historické roviny, kdy na první, zmíněnou část úvodní kapitoly úspěšně navázala problematiku sčítání lidu, včetně jeho významu pro určení národnosti, přes kterou se velmi plynule dostala k českým a německým nacionálním obranným spolkům a otevřít tak meritorní téma své práce.

Hlavní část práce je zaměřena výhradně na všechny hlavní aspekty činnosti NJS, přičemž zde autorka poskytla i nepostradatelný historický exkurz do počátečního období činnosti Národní jednoty severočeské od jejího samotného ustavení po vznik samostatného Československa (stejně tak učinila i v opačném případě, kdy nastínila osudy NJS po první republice až do bezprostředního poválečného období, znamenající současně i konec činnosti NJS). Hlavní důraz je však položen na období první republiky. Autorka nejprve zpracovala souhrnně činnost NJS zvláště ve dvacátých a zvláště ve třicátých letech a poté v samostatných kapitolách analyzovala kulturní činnost Jednoty, s primárním zaměřením

na školství, a národně politickou činnost s důrazem na volby a sčítání lidu. Analýza činnosti NJS v uvedených oblastech je pak podána v kontextu stručného všeobecného shrnutí základních aspektů / rámců dotčených oblastí (školství, volby, sčítání lidu) v první republice. Nicméně národnostní problematika mohla být přeci jen zasazena do mnohem širších souvislostí politického systému první Československé republiky, pro lepší výchozí kontextuální bázi vnímání činnosti a politiky NJS. Hlubší podání rámcových výchozích pozic mnohonárodnostního Československa na pozadí tehdy daných platných skutečností a ústavněprávních mantinelů by bylo mnohem přínosnější než úvodní teoretizování o podstatě národa. Nejedná se samozřejmě v žádném případě o žádný handicap, jenž by po obsahové stránce snižoval kvalitu práce, jen spíše o doporučení pro další práci s tématem, vzhledem k vysokému publikačnímu potenciálu disertační práce v podobě monografie.

Po obsahové i formální stránce lze tedy ve výsledku bez váhání konstatovat, že předložený text naplňuje základní cíle kladené na disertační práci. Autorka prokázala schopnost pracovat s řadou pramenů a pospojovat z nich získané informace do logického celku. Celková úprava práce je na požadované úrovni a svědčí o zodpovědném přístupu autorky ke zpracování zvoleného tématu disertační práce. Rovněž i jazyková úroveň a formální stránka práce jsou na vysoké úrovni, několik málo formálních či stylistických (včetně faktických) nepřesností (viz například skloňování „Rakouska-“ ve slovním spojení Rakousko-Uhersko, psaní jak desetiletí, tak století číslicemi, „Obyvatele“ místo „Obyvatelé“ – s. 1, „filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci“ místo „Filozofické fakulty...“ – s. 6, „politická a národní jednotka“ místo pravděpodobně „politická a národní jednota“ – s. 12, 2x „velezradných“ místo „velezrádných“ – s. 76 atd., „více jak třech desetiletí existence samostatné Československé republiky“ místo „... dvou desetiletí ...“) jsou jen marginálního rázu a v žádném případě kvalitu práce nikterak nesnižují. Velmi pozitivně hodnotím, že autorka při zpracovávání zvoleného tématu pracovala s významným množstvím nevydaných i vydaných pramenů, včetně dobového periodika. Autorka využila okrajově fondy nejen českých archivů, ale i archivů zahraničních, konkrétně Rakouského státního archivu ve Vídni a Slovenského národního archivu v Bratislavě. Ve významné míře byly využity i vydané prameny a relevantní sekundární literatura.

Disertační práci z výše uvedených důvodů jednoznačně **navrhuji jako podklad k úspěšné obhajobě a k následnému udělení akademického titulu „doktor“, resp. Ph.D.**

Mgr. et Mgr. Andrej Tóth, Ph.D.
Vysoká škola ekonomická v Praze
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Praha, 6. prosince 2017